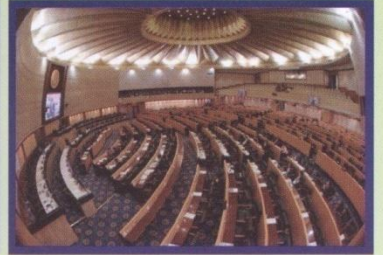
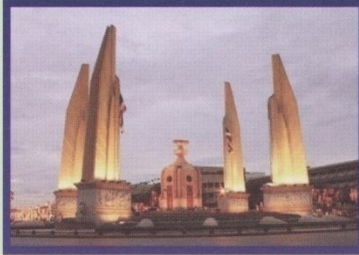

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐

อ.พ.๑๙/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้อัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.อ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

(๒) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก) พ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๔))

(๓) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในปิงบประมาณใด พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ และยกเลิกมาตรา ๑๐๔)

(๔) กำหนดให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

(๕) กำหนดห้ามอัยการอาวุโสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการอัยการในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุเกินหกสิบห้าปี จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโสให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๐ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอัยการ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

- แก้ไขเพิ่มเติมให้กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการอัยการ ต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๔))

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปในปีงบประมาณใดอาจขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ หากเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี ในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่จะขอไปดำรงตำแหน่ง โดยให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มปีงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส และให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในปีงบประมาณใดให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี ตามมาตรา ๕๖ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

- กำหนดให้คณะกรรมการอัยการจัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี และเสนอผลการประเมินให้คณะกรรมการอัยการพิจารณาประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสไม่สามารถดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งของข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ และไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

- กำหนดยกเลิกบทเฉพาะกาลกรณีให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปี ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ทอยยพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และไปดำรง ตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบ หกสิบห้าปีในปีงบประมาณใดให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรง ตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ (ร่างมาตรา ๘ ยกเลิกมาตรา ๑๐๔)

- กำหนดบทเฉพาะกาลให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ที่เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอัยการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดวาระ (ร่างมาตรา ๙)

บทวิเคราะห์ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข้อดี

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้ข้าราชการอัยการ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วจึงให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสต่อไป จนกว่าจะพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบเจ็ดสิบปี เพื่อให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ของข้าราชการอัยการในการอำนวยความยุติธรรมในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เนื่องจาก บุคคลทั้งหลายเหล่านี้ล้วนมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการอำนวยความยุติธรรม และปฏิบัติงานในหน้าที่ของพนักงานอัยการมาเป็นเวลายาวนาน สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ให้แก่ข้าราชการอัยการรุ่นต่อไปได้ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอำนวย ความยุติธรรมให้เกิดแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ ของอัยการอาวุโส มิให้ทำหน้าที่ในทางบริหาร เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มีนาคม ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ภาสข รongเลขาธิการวุฒิสภา

นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นายสุชาติ พันทองคำ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒

นางสาวสมสมร นาคนาค นิติกรชำนาญการ

นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรปฏิบัติการ

นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวรัตติกานต์ น้อยนวม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวกาญจนา พาลติหุลุด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายฯ วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๗

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ความจำเป็นในการตราร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๓ -
- ข้อมูลพื้นฐานร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
“อำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด” - ๖ -
- บทความที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
“หลักนิติธรรม บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรอัยการ” - ๙ -
- บทความที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
“อัยการอาวุโส” - ๑๔ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๓๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๓๗)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้อัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ
ใน ก.อ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

(๒) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘

(๓) (ก) พ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๔))

(๓) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในปีงบประมาณใด
พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่า
จะพ้นจากราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ และยกเลิกมาตรา ๑๐๔)

(๔) กำหนดให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของ
ข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

(๕) กำหนดห้ามอัยการอาวุโสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการอัยการในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุเกินหกสิบห้าปี จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโสให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอัยการ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

๖.๔ กำหนดให้คณะกรรมการอัยการจัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี และเสนอผลการประเมินให้คณะกรรมการอัยการพิจารณาประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๓๙/๑ ข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปีในปีงบประมาณใด ให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการในปีงบประมาณนั้น แล้วเสนอผลการประเมินให้ ก.อ. พิจารณาประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด”

๖.๕ แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสไม่สามารถดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งของข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ และไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ อีกไม่ได้ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน”

๖.๗ กำหนดบทเฉพาะกาลให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสที่เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอัยการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดวาระ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสผู้ใดเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดวาระ

(๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสที่มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการรับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก) อัยการอาวุโสผู้ใดเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการในชั้นใดก่อนถึงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้ถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการในชั้นนั้น</p> <p>มาตรา ๒๕ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>“ลา” “ลา”</p> <p>(๔) เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการในกรณีที่เป็นกรรมการอัยการตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก)</p> <p>“ลา” “ลา”</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๒ ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.อ.”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๔) เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส หรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการในกรณีที่เป็นกรรมการอัยการตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก)”</p>	<p>เพื่อให้มีให้อัยการอาวุโสได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.อ.</p> <p>เพื่อกำหนดให้การได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสเป็นเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ</p>

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>มาตรา ๓๙ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไป หากประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มปีงบประมาณนั้น</p> <p>คุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๙ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปในปีงบประมาณใดอาจขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ หากเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่จะขอไปดำรงตำแหน่ง โดยให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนเริ่มปีงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส</p> <p>ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปี ในปีงบประมาณใด ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส จนกว่าจะพ้นจากราชการตามมาตรา ๕๖”</p> <p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>“มาตรา ๓๙/๑ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในปีงบประมาณใด ให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในปีงบประมาณใด ที่ขอเข้ารับราชการอัยการในปีงบประมาณนั้น แล้วเสนอผลการประเมินให้ ก.อ. พิจารณา ประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด”</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้ชัดเจนว่า ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ต้องเป็นข้าราชการอัยการซึ่งปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส และเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสของข้าราชการอัยการที่มีอายุครบหกสิบห้าปี และการพ้นจากราชการ</p> <p>เพื่อกำหนดให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปี และนำผลการประเมินเสนอให้ ก.อ. พิจารณา ประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป</p>
---	---	--

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>มาตรา ๕๐ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้อัยการสูงสุดเสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้ง ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป</p> <p>ข้าราชการอัยการผู้ใดซึ่งไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสแล้วจะกลับไปดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ อีกไม่ได้</p>	<p>มาตรา ๗ ให้อยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>“ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ อีกไม่ได้ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาการราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน”</p>	<p>เพื่อให้มีให้อัยการอาวุโสทำหน้าที่ในทางบริหาร</p>
<p>มาตรา ๑๐๔ ภายในระยะเวลาสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ มิให้นำมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการ ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีในงบประมาณ ๒๕๕๑ และในปีถัด ๆ ไป โดยให้ข้าราชการอัยการพ้นจากราชการเป็นลำดับในแต่ละปี ต่อเนื่องกันไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>ข้าราชการอัยการซึ่งพ้นจากราชการตามวรรคหนึ่งอาจไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ในงบประมาณถัดไป โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ และมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี ในกรณีที่ข้าราชการอัยการผู้ใดไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสดังกล่าว ก็ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยการให้ข้าราชการอัยการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น</p> <p>บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิข้าราชการอัยการตามวรรคหนึ่งที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อมีอายุครบหกสิบปีหรือในระหว่างเวลาใด ๆ ภายหลังจากอายุครบหกสิบปี แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือ</p>	<p>มาตรา ๘ ให้อยกเลิกมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓</p>	<p>เพื่อยกเลิกบทเฉพาะกาลกรณีให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีในระยะเวลาสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ หายอพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ</p>

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>ต่ออัยการสูงสุดก่อนพ้นจากราชการตามวาระรคหนึ่งตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๓๔</p>	<p>มาตรา ๙ ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสผู้ได้เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดวาระ</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เพื่อรองรับการดำรงตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิของอัยการอาวุโสให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบกำหนดวาระ</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

สรุปความจำเป็นในการตรา
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๓. ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

โดยที่กฎหมายปัจจุบันกำหนดให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งปกติได้จนกว่าจะไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส โดยมีบทเฉพาะกาลให้ทยอยพ้นจากตำแหน่งไปจนกระทั่งข้าราชการอัยการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ แต่เนื่องจากภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการอัยการในการอำนวยความยุติธรรมในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนอายุในการดำรงตำแหน่งปกติให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว โดยให้ดำรงตำแหน่งปกติได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วให้ปรับเปลี่ยนไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เนื่องจากได้บ่มเพาะความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการอำนวยความยุติธรรมและปฏิบัติงานในหน้าที่ของพนักงานอัยการมาเป็นเวลายาวนาน สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ข้าราชการอัยการรุ่นต่อไปได้ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงบทบาทอำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโสให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

การตราพระราชบัญญัตินี้ไม่เกิดภาระแก่บุคคลใดและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

๖. ความพร้อมของรัฐ

สำนักงานอัยการสูงสุดสามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้

* ที่มา : สำนักงานอัยการสูงสุด, ได้รับข้อมูล ณ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๘. วิธีการทำงานและวิธีตรวจสอบ

วิธีการทำงานได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเน้นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

๙. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารของสำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

เรื่องเสร็จที่ ๑๘๐/๒๕๖๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๔๖๘๙๔ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานประมาณและสำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ

๑.๑ กำหนดให้อัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ใน ก.อ. (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๑.๒ กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก) พ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (๔))

๑.๓ กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในพึงบประมาณใดพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

๑.๔ กำหนดให้อัยการอาวุโสจะกลับไปดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ อีกไม่ได้ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยไม่มีข้อสังเกต

๓. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสร็จแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๓.๑ ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๔)) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก) พ้นจากตำแหน่งเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส แก้ไขถ้อยคำในอนุมาตรา (๔) กรณีการพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

๓.๒ ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปอาจขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ ได้ตัดหลักการที่กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสต้องผ่านการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ออก และนำหลักการประเมินสมรรถภาพไปใช้กับข้าราชการอัยการทุกตำแหน่งซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑) เพื่อเป็นการประเมินสมรรถภาพข้าราชการอัยการว่ามีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบเจ็ดสิบปี นอกจากนี้ กรณีของข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ได้เพิ่มข้อความว่า “จนกว่าจะพ้นจากราชการตามมาตรา ๕๖” เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจะพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบเจ็ดสิบปี

๓.๓ ร่างมาตรา ๖ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑) กำหนดให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี ได้เพิ่มร่างมาตรานี้ใหม่ เพื่อกำหนดเรื่องการประเมินสมรรถภาพของข้าราชการอัยการทุกตำแหน่งซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี โดยกำหนดให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการ แล้วเสนอผลการประเมินให้ ก.อ. พิจารณาประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

๓.๔ ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง) กำหนดห้ามอัยการอาวุโสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน ได้แก้ไขถ้อยคำกรณีข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจะกลับไปดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งที่พ้นมาอีก

ไม่ได้ เป็น “...จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งอีกไม่ได้” เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เนื่องจากเมื่อข้าราชการอัยการไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสแล้ว ย่อมพ้นจากตำแหน่งนั้นและไม่สามารถกลับไปดำรงตำแหน่งนั้นได้อีก

๓.๕ บทเฉพาะกาล

๓.๕.๑ ตัดบทเฉพาะกาลตามร่างมาตรา ๘ เดิม และร่างมาตรา ๑๐ เดิมออกโดยกรณีข้าราชการอัยการซึ่งมิใช่ข้าราชการอาวุโสพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อมีอายุครบหกสิบสี่ปีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ตามร่างมาตรา ๘ เดิม นั้น โดยที่ปัจจุบันข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุในช่วงระยะเวลาดังกล่าวไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสแล้ว ส่วนกรณีการรองรับบทบัญญัติมาตรา ๓๙ ไม่ให้กระทบถึงข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับตามร่างมาตรา ๑๐ เดิม นั้น เนื่องจากข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ไม่ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ จึงไม่มีความจำเป็นต้องเขียนบทเฉพาะกาลรองรับกรณีดังกล่าว

๓.๕.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลตามร่างมาตรา ๙ เพื่อรองรับให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสที่เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดวาระ

๓.๖ มาตรารักษาการ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยเพิ่มเป็นร่างมาตรา ๑๐ เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักการตามร่างมาตรา ๘ และบทเฉพาะกาลตามร่างมาตรา ๙ ไว้

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นกฎหมายที่กำหนดให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งต่อไปจนอายุครบหกสิบห้าปีแล้ว จึงให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสต่อไปจนกว่าจะพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบเจ็ดสิบปี ทำให้มีอัยการอาวุโสที่มีประสบการณ์และมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน อันส่งผลทำให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ข้อมูลพื้นฐานร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด*

สำนักงานอัยการสูงสุด นอกจากมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการและงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานอัยการแล้ว ให้มีอำนาจและหน้าที่ (มาตรา ๒๓) ดังต่อไปนี้

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด มีดังนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการทางกฎหมายรวมตลอดทั้ง ในการคุ้มครองป้องกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

(๒) ให้คำปรึกษา และตรวจร่างสัญญาหรือเอกสารทางกฎหมายให้แก่รัฐบาล และหน่วยงานของรัฐ

(๓) ให้คำปรึกษา และตรวจร่างสัญญาหรือเอกสารทางกฎหมายให้แก่นิติบุคคล ซึ่งมีใช้หน่วยงานของรัฐแต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ ตามที่เห็นสมควร

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง หรือคดีปกครองแทนรัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งพนักงานอัยการได้รับดำเนินคดีให้

(๕) ดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ เว้นแต่การดำเนินการนั้นจะขัดต่องานในหน้าที่ หรืออาจทำให้ขัดต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการ

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ

(๗) ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการอำนวยความสะดวก การรักษาสถิติประโยชน์ ของรัฐและประชาชน

(๘) ติดต่อและประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ หรือสำนักงานอัยการสูงสุด

ในการตรวจร่างสัญญาตาม (๒) และ (๓) ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหน้าที่รักษาประโยชน์ ของรัฐ ในการนี้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหน้าที่รายงานรัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐตาม (๒) หรือ นิติบุคคลตาม (๓) ที่เป็นคู่สัญญาให้ทราบถึงข้อที่ควรปรับปรุงหรือแก้ไขให้สมบูรณ์ ข้อเสียเปรียบหรือ ข้อที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

* ที่มา : เว็บไซต์ สำนักงานอัยการสูงสุด [ข้อมูลออนไลน์] จากเว็บไซต์ http://www.ago.go.th/function_2.php

อำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด มีดังนี้

(มาตรา ๒๗) ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด

(๒) ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการ ปฏิบัติราชการ และบริหารงานบุคคลของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของราชการ

(๓) บริหารจัดการงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงานอัยการสูงสุด ในการปฏิบัติราชการตามวรรคหนึ่ง อัยการสูงสุดอาจมอบอำนาจให้รองอัยการสูงสุด หรือข้าราชการฝ่ายอัยการผู้หนึ่งผู้ใดปฏิบัติหน้าที่แทนได้

ให้อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงานอัยการสูงสุด

อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ มีดังนี้

มาตรา ๑๔ พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

(๒) ในคดีอาญา มีอำนาจและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ

(๓) ในคดีแพ่ง หรือคดีปกครอง มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ ที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคในศาล หรือในกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการทั้งปวง กับมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ

(๔) ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือคดีอาญา ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ดี หรือในคดีแพ่งหรือคดีอาญาที่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าร่วมหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งกระทำการในหน้าที่ราชการที่ดี เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับแก้ต่างให้ก็ได้

(๕) ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือกรณีมีข้อพิพาทที่ต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้กล่าวใน (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติด้วยตนเอง เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับว่าต่างหรือแก้ต่างให้ก็ได้

(๖) ในคดีที่ราษฎรฟ้องเองไม่ได้โดยกฎหมายห้าม เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการมีอำนาจเป็นโจทก์ได้

(๗) ดำเนินการตามที่ได้เห็นสมควรเกี่ยวกับการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา ในการนี้มีให้เรียกค่าฤชาธรรมเนียมจากพนักงานอัยการ

(๘) ในกรณีที่มีการผิดสัญญาประกันจำเลย หรือประกันรับสิ่งของไปดูแลรักษา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีในการบังคับให้เป็นไปตามสัญญา นั้น ในการนี้มีให้เรียกค่าฤชาธรรมเนียมจากพนักงานอัยการ

(๙) อำนาจและหน้าที่ตาม ก.อ. ประกาศกำหนดหรือเห็นชอบเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด ตามที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) พนักงานอัยการ จะออกคำสั่งเรียกบุคคลใดๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำก็ได้ แต่จะเรียกคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาให้ถ้อยคำ โดยคู่ความฝ่ายนั้นไม่ยินยอมไม่ได้

พนักงานอัยการตำแหน่งใดมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้เพียงใดให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุด กำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.อ.

บทความที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
หลักนิติธรรม บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรอัยการ*

หลักนิติธรรมเปรียบเสมือนเป็นร่มไม้ใหญ่ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและเปรียบเสมือนเป็นคุณธรรมทางกฎหมายของการบังคับใช้กฎหมายทั้งปวงของรัฐที่พึงมีต่อประชาชน โดยพนักงานอัยการทุกคนได้ยึดมั่นในการสร้างความเป็นธรรมในสังคมไทย โดยยึดหลักนิติธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งมาโดยตลอด

รวมทั้ง สำนักงานอัยการสูงสุดได้ยึดหลักบริหารงาน ด้วยหลักคุณธรรมและหลักนิติธรรมควบคู่กัน ตามแนวทางการบริหารงานภาครัฐตามแบบสากลเพื่อสร้างความเป็นธรรม สร้างกระบวนการอันชอบธรรม สร้างความโปร่งใส สร้างความสุจริต และสร้างความถูกต้องชอบธรรมอย่างแท้จริงในการอำนวยความยุติธรรมแก่สังคม โดยเคารพและยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติงาน มีระบบการให้ตรวจสอบทั้งภายนอกและภายใน มีการพัฒนาศักยภาพการทำงานของพนักงานอัยการและบุคลากรทุกคน ให้มีจิตสำนึก มีคุณธรรม มีจริยธรรมทางอาชีพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม

รวมทั้ง มีการส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในชั้นพนักงานอัยการอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเท่าเทียมในกระบวนการยุติธรรม ในการพิจารณาสั่งคดีหรือการบังคับใช้กฎหมาย ให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมตามมาตรฐานสากล โดยยึดประโยชน์ต่อส่วนรวมและสาธารณะเป็นสำคัญมาโดยตลอด เช่นนี้เมื่อพิจารณาจากกรอบการทำงานและการยกย่องรัฐธรรมนูญในหมวดขององค์กรอัยการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ซึ่งกำหนดให้มีหมวด ๑๓ ขององค์กรอัยการขึ้นในร่างรัฐธรรมนูญนี้

ในประเด็นของการสร้างมาตรการป้องกันไม่ให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลให้การสั่งคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปโดยอิสระ หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือที่เรียกกันในทางวิชาการว่า “Conflict of Interest” ที่ทำให้มีส่วนได้เสียที่ขัดกันในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมของพนักงานอัยการนั้น สำนักงานอัยการสูงสุดและคณะกรรมการอัยการ (กอ.) คงต้องมีการประชุมพิจารณาและกำหนดแนวทางการตีความกันโดยละเอียดรอบคอบ รวมทั้งต้องวางกรอบการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมเป็นรายกรณีไปเพื่อให้สอดคล้องและสมกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญในฐานะกฎหมายสูงสุดของแผ่นดิน (The Supreme Law of The Land) ต่อไป

* ที่มา : บทความ เรื่อง “หลักนิติธรรม บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรอัยการ”, โดย อรรถพล ใหญ่สว่าง, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เรียบเรียงโดย พันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมายศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมที่ <http://www.matichon.co.th/news/42107>.

นอกจากนี้ ผู้เขียนมีความเห็นว่าหลักนิติธรรมเป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายและเป็นหลักนิติปรัชญาทางกฎหมายที่สำคัญยิ่งของรัฐธรรมนูญสำหรับการปกครองและบังคับใช้กฎหมาย ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อประกันให้เกิดความยุติธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนผู้อยู่ใต้การปกครองอย่างแท้จริง

ดังนั้น หากกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมทางอาญา หรือการกระทำใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ฝ่าฝืน ขัด หรือแย้งกับหลักนิติธรรมนั้น ย่อมไม่มีผลใช้บังคับ แม้แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น ถ้ามีบทบัญญัติใดที่ขัดต่อหลักนิติธรรมก็ไม่มีผลใช้บังคับ ดังนั้น จึงขอเสนอแนะไปยังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ในการสร้างค่านิยมและความเข้มแข็งของหลักนิติธรรมขึ้นมาอย่างเป็นรูปธรรม โดยการบัญญัติความหมาย สาระสำคัญ และผลของการฝ่าฝืนหลักนิติธรรม (The Rule of Law) ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) โดยมุ่งเน้นให้การปฏิบัติราชการตามอำนาจและหน้าที่ของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงองค์การอื่นที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรมโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

อย่างไรก็ดีในบททั่วไปของหมวด “องค์การอัยการ” ในร่างรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าต้องการให้สอดคล้องกับการทำหน้าที่ของพนักงานอัยการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทางสากลนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ควรวางหลักพื้นฐานที่เกี่ยวกับการปรับปรุงและการยกระดับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในส่วนของ การเข้าร่วมสอบสวนคดีอาญาที่สำคัญของพนักงานอัยการ เฉกเช่นเดียวกับนัยยะของร่างรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปประเทศไทยก่อนหน้านี้ ซึ่งมีศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ เป็นประธานคณะกรรมการอัยการร่างรัฐธรรมนูญ โดยควรกำหนดร่างมาตรา ๒๔๕ เพิ่มเติมให้

“พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ในการสอบสวนคดีอาญาที่สำคัญ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายจะบัญญัติในรายละเอียดต่อไป”

การกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ในการสอบสวนคดีอาญาที่สำคัญนั้น จะเป็นประโยชน์ในการใช้ดุลพินิจในการรวบรวมพยานหลักฐานและพิจารณาสิ่งคดีอาญาของพนักงานอัยการ ให้เป็นไปอย่างสัมฤทธิ์ผล มีประสิทธิภาพ มีน้ำหนักเพียงพอที่จะพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำความผิด รวมทั้ง จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้ดุลพินิจ ให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริงแก่ประชาชน และก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาและการยกระดับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยอย่างสูงสุด เฉกเช่นมาตรฐานกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทางสากลทั่วไป ที่การสอบสวนคดีอาญานั้นจำเป็นที่พนักงานอัยการจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนด้วยเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยานบุคคลต่างๆ ได้รับความคุ้มครองและความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมจากรัฐได้รับการสอบสวนอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และมีมาตรฐานที่ชัดเจน ตามลำดับ ทั้งนี้ โดยมีข้อสนับสนุนหลักการดังกล่าวทางวิชาการดังกล่าว ดังนี้

๑. สถานะขององค์กรอัยการในทางสากล

๑.๑ รัฐธรรมนูญที่กำหนดรับรองความเป็นอิสระขององค์กรอัยการตามรัฐธรรมนูญ ในฐานะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐฮังการี รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐไชปรัส และรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐแอลเบเนีย โดยในประเทศเหล่านี้ถือว่าองค์กรอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่รัฐต้องให้หลักประกันความเป็นอิสระขององค์กรอัยการ และพนักงานอัยการในการปฏิบัติหน้าที่จากองค์กรอื่นๆ โดยให้หลักประกันความเป็นอิสระนี้ได้รับการคุ้มครองที่มั่นคงตามรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐ

๑.๒ รัฐธรรมนูญที่กำหนดรับรองความเป็นอิสระขององค์กรอัยการตามรัฐธรรมนูญ ในฐานะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร เช่น รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐโดมินิกัน รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐหมู่เกาะฟีจี และรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยในประเทศเหล่านี้ถือว่าองค์กรอัยการเป็นองค์กรฝ่ายบริหาร แต่รัฐต้องให้หลักประกันความเป็นอิสระขององค์กรอัยการและพนักงานอัยการในการปฏิบัติหน้าที่จากองค์กรฝ่ายบริหารตามรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐ

๑.๓ รัฐธรรมนูญที่กำหนดรับรองความเป็นอิสระขององค์กรอัยการตามรัฐธรรมนูญ ในฐานะเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสวีเดน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสเปน รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐรัสเซีย รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐโปรตุเกส รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา โดยในประเทศเหล่านี้ถือว่าองค์กรอัยการเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจในทางตุลาการ จึงได้รับหลักประกันความเป็นอิสระขององค์กรอัยการและพนักงานอัยการในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการตามรัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐ

๒. บทบาทและอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในทางสากล

โดยอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการทางสากลมีลักษณะงานที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

๒.๑ อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการสอบสวนและฟ้องร้องคดีอาญา

ในระบบองค์กรอัยการที่สมบูรณ์นั้น การสอบสวนฟ้องร้องเป็นกระบวนการเดียวกัน ไม่อาจแบ่งแยกได้และต้องอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรอัยการ โดยพนักงานอัยการมีอำนาจรับคำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษดำเนินการสอบสวนหรือเข้าควบคุมการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ชั้นสูตรพลีกศพ รวมตลอดถึง สั่งการแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตามที่เห็นสมควร เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาสั่งคดี โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นเพียงเจ้าพนักงานของรัฐมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานอัยการเท่านั้น กระบวนการในการสอบสวนฟ้องร้อง จึงไม่อยู่ในอำนาจขององค์กรหนึ่งองค์กรใดโดยเฉพาะ มีการคานอำนาจซึ่งกันและกัน ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นหลักการใช้กันมานานอารยะประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ อิตาลี สเปน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น

๒.๒ อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาล

พนักงานอัยการในฐานะทนายความแผ่นดินมีหน้าที่ดำเนินคดีอาญา เพื่อจัดการกับผู้กระทำความผิด ให้ได้รับโทษและรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม ดังนั้น เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้ว พนักงานอัยการต้องนำพยานหลักฐานเข้าสืบและกระทำการอื่น ๆ เพื่อค้นหาความจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษที่เหมาะสม แต่ในขณะเดียวกันพนักงานอัยการก็ต้องพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนั้น พนักงานอัยการจึงต้องให้คำแนะนำแก่จำเลยในระหว่างการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาล และเสนอพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายจำเลยด้วยในระหว่างการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาล พนักงานอัยการไม่ใช่คู่ความกับจำเลยทางเนื้อหา พนักงานอัยการจึงต้องคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของสาธารณชน ดำรงในความยุติธรรมโดยปราศจากอคติ ปฏิบัติอย่างเหมาะสมทั้งต่อผู้กล่าวหาและผู้เสียหาย จึงกล่าวได้ว่าพนักงานอัยการเป็นคู่ความกับจำเลยในความหมายทางเทคนิคเท่านั้น พนักงานอัยการจะยึดถือเอาประโยชน์ฝ่ายตน เป็นคู่ความทั่วไปไม่ได้

๒.๓ อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาล

ในระบบองค์กรอัยการที่สมบูรณ์ พนักงานอัยการมีหน้าที่บังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุด รวมตลอดถึง การวินิจฉัยสั่งการอันเกี่ยวกับการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดด้วย ในบางประเทศเช่นประเทศฝรั่งเศส ถ้าศาลปล่อยจำเลย พนักงานอัยการจะเป็นผู้ออกคำสั่งให้พดตีปล่อยตัวจำเลยไป ถ้าศาลลงโทษปรับ การเก็บค่าปรับทำในนามของพนักงานอัยการ ถ้าไม่ชำระค่าปรับ พนักงานอัยการจะสั่งให้เอาตัวจำเลยไปกักขังเพื่อบังคับให้ชำระค่าปรับ ถ้าศาลลงโทษจำคุก พนักงานอัยการจะเป็นผู้แจ้งให้พดตีทราบผลของคำพิพากษาเป็นต้น

๓. จริยธรรมและมาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการในทางสากล

จริยธรรมและมาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการในทางสากล มีแก่นจริยธรรมแห่งวิชาชีพพนักงานอัยการ ตรงกันสาระสำคัญ ประกอบด้วยหลักการใหญ่ ๖ ประการ กล่าวคือ

๑. ต้องรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของการเป็นพนักงานอัยการ
๒. ต้องมีความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและความเป็นกลาง ปราศจากอคติ ไม่ยอมให้อิทธิพลหรืออคติใด ๆ มาอยู่เหนือการวินิจฉัยหรือการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการ
๓. ต้องมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพกฎหมายและการปฏิบัติงานสมกับการเป็นพนักงานอัยการ โดยเป็นไปอย่างรวดเร็วและรอบคอบ
๔. ต้องมีจิตสำนึกที่มุ่งมั่นในการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชนและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๕. ต้องดำเนินบทบาทที่แข็งขันในการตรวจสอบให้ได้ความจริงตามหลักนิติธรรม เพื่อนำไปสู่ความยุติธรรม
๖. ต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสมและให้ความร่วมมือที่ดีในการอำนวยความยุติธรรม

๔. หลักการฟ้องคดีอาญาโดยพนักงานอัยการในทางสากล

ปัจจุบัน หลักการฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการที่นานาอารยประเทศใช้นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ระบบ คือ หลักการฟ้องคดีอาญาตามกฎหมาย (Legality Principle) และหลักการฟ้องคดีอาญาตามดุลพินิจ (Opportunity Principle) ดังนี้

๔.๑ หลักการฟ้องคดีอาญาตามกฎหมาย (Legality Principle)

หลักการฟ้องคดีอาญาตามกฎหมาย มีหลักว่าเมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการสอบสวน โดยไม่คำนึงว่าจะมีการร้องทุกข์กล่าวโทษหรือไม่ เมื่อสอบสวนแล้ว พนักงานอัยการเห็นว่ามีเหตุควรเชื่อว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดกฎหมาย พนักงานอัยการต้องยื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาลเสมอ ซึ่งถือว่าเป็นหลักประกันแห่งความเสมอภาคตามกฎหมาย ทั้งป้องกันมิให้เกิดการใช้อิทธิพลที่มีชอบด้วยความยุติธรรมต่อการฟ้องคดีของพนักงานอัยการ และเมื่อพนักงานอัยการฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้วจะถอนฟ้องมิได้ เพราะถือว่าคดีอาญาอยู่ในอำนาจของศาลแล้ว โดยประเทศในทางสากลที่นำหลักการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายมาใช้ ได้แก่ ประเทศเยอรมัน อิตาลี และสเปน เป็นต้น

๔.๒ หลักการฟ้องคดีอาญาตามดุลพินิจ (Opportunity Principle)

หลักการฟ้องคดีอาญาตามดุลพินิจเป็นระบบที่ให้เจ้าพนักงานฝ่ายบริหาร มีบทบาทเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการยุติธรรม เจ้าพนักงานฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พนักงานอัยการสามารถใช้ดุลพินิจสั่งคดีอาญาได้ โดยพิจารณาถึงการค้นหาความจริง (Finds Facts) ภูมิหลังของผู้ต้องหา พยานหลักฐาน พยานบุคคลสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนโยบายของรัฐ การปรับข้อเท็จจริงเข้ากับหลักกฎหมาย (Applies Law) รวมทั้ง การพิจารณาว่าอะไรเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ในสถานการณ์นั้นๆ ภายหลังจากที่ทราบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว (Decides what is desirable in the circumstances after the facts and the law are known.) พนักงานอัยการอาจใช้ดุลพินิจสั่งไม่ฟ้องในคดีอาญาบางคดี

แม้จะปรากฏว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอและมีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้ต้องหาได้กระทำความผิดทางอาญาจริง โดยให้ใช้ดุลพินิจพิจารณาตามความเหมาะสมเป็นคดี ๆ ไป โดยพิจารณาไม่ยิ่งหย่อนกว่าข้อพิจารณาด้านกฎหมาย โดยเห็นว่าการลงโทษจะต้องให้เหมาะสมกับความผิด และความชั่วของผู้กระทำความผิด เพื่อให้เขาได้มีโอกาสในการปรับปรุงตนเอง ไม่กระทำความผิดเช่นนั้นซ้ำขึ้นอีก และเพื่อให้กลับสู่สังคมอีกได้ โดยประเทศในทางสากลที่ใช้หลักการดำเนินคดีอาญาตามดุลพินิจ เช่น ประเทศสหรัฐ อังกฤษ ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เป็นต้น

บทความที่เกี่ยวข้องกับ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
อัยการอาวุโส*

ปีงบประมาณของราชการไทย จะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ของปีไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีถัดไป เดือนกันยายนของทุกปีจึงเป็นเดือนของการสิ้นปีงบประมาณข้าราชการไทยจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งโดยปกติก็จะถืออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

สำหรับข้าราชการอัยการตามกฎหมายเดิมคือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้าราชการอัยการจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ โดยให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสและจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี และต่อมาระหว่างที่ดำเนินการแก้ไขกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ตามรัฐธรรมนูญ ก็ได้มีการตราพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับด้วย

ต่อมาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอัยการอาวุโสไว้ในมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ (๙) มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๑๐๔ ซึ่งได้อ้างถึงพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ตำแหน่งอัยการอาวุโส

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๒ บัญญัติให้ตำแหน่งข้าราชการอัยการ มี ๘ ชั้น ดังนี้

“มาตรา ๓๒ ตำแหน่งข้าราชการอัยการ มี ๘ ชั้น ดังนี้

(๑) อัยการสูงสุด เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๘

(๒) รองอัยการสูงสุดและผู้ตรวจการอัยการเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๗

* ที่มา : บทความคลังสมองอัยการ เรื่อง “อัยการอาวุโส”, โดย อนุชาติ คงมาลัย, เรียบเรียงโดย พันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ http://www.ago.go.th/articles_56/article_240956.pdf.

(๓) อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย และอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๖

(๔) อัยการผู้เชี่ยวชาญ เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๕

(๕) อัยการจังหวัดและอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๔

(๖) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และรองอัยการจังหวัด เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๓

(๗) อัยการประจำกอง และอัยการจังหวัดผู้ช่วยเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๒

(๘) อัยการผู้ช่วยเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๑

สำหรับตำแหน่งอัยการอาวุโส บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓ ดังนี้ “มาตรา ๓๓ นอกจากตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ ให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสด้วย”

เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งอัยการอาวุโส

เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งอัยการอาวุโสเป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๔ (๙)

“มาตรา ๓๔ ข้าราชการอัยการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ฯลฯ

(๙) อัยการอาวุโสให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเท่ากับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเดิมที่ได้รับอยู่ก่อนดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เว้นแต่ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนชั้นสูงสุดของชั้นอยู่ก่อนแล้ว จึงได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนเดิมหนึ่งขั้น และให้ปรับเงินเดือนขึ้นปีละหนึ่งขั้น แต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนของชั้น ๘ และเมื่อปรับเงินเดือนดังกล่าวสูงกว่าชั้นสูงสุดของชั้นเดิมแล้วให้ปรับเงินประจำตำแหน่งให้เท่ากับเงินประจำตำแหน่งของชั้นถัดไป

ฯลฯ”

อัยการอาวุโสเป็นตำแหน่งพนักงานอัยการด้วย

พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดตำแหน่งพนักงานอัยการไว้ใน มาตรา ๙ ดังนี้

“มาตรา ๙ ตำแหน่งพนักงานอัยการ มีดังต่อไปนี้

(๑) อัยการสูงสุด

(๒) รองอัยการสูงสุด

(๓) ผู้ตรวจการอัยการ

(๔) อธิบดีอัยการ

(๕) อธิบดีอัยการภาค

(๖) รองอธิบดีอัยการ

(๗) รองอธิบดีอัยการภาค

(๘) อัยการพิเศษฝ่าย

- (๙) อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
- (๑๐) อัยการผู้เชี่ยวชาญ
- (๑๑) อัยการจังหวัด
- (๑๒) อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๑๓) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๑๔) รองอัยการจังหวัด
- (๑๕) อัยการประจำกอง
- (๑๖) อัยการจังหวัดผู้ช่วย
- (๑๗) อัยการผู้ช่วย

นอกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสด้วย ฯลฯ

ที่มาของอัยการอาวุโส

ตำแหน่งอัยการอาวุโสปัจจุบันมีที่มาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่แตกต่างกัน โดยอาจแยกได้เป็น ๔ กรณีด้วยกัน กล่าวคือ

๑. กรณีอัยการอาวุโสตามกฎหมายเดิม คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ อาจเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่ากรณี เป็นอัยการอาวุโส “ก่อนกฎหมายใหม่”

๒. กรณีอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ วรรคแรกและวรรคสอง และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ หรืออาจเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า กรณีเป็นอัยการอาวุโส “ตามขั้นบันได”

๓. กรณีอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ วรรคสาม หรืออาจเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า กรณีขอเป็นอัยการอาวุโส “ก่อนสุดขั้นบันได”

๔. กรณีอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๙ หรืออาจเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า กรณีขอเป็นอัยการอาวุโส “เมื่อไม่มีขั้นบันได”

อัยการอาวุโสกรณี “ก่อนกฎหมายใหม่”

เป็นกรณีที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสอยู่แล้วในขณะที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับคือวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓)

การเป็นอัยการอาวุโสกรณี “ก่อนกฎหมายใหม่” นี้ จะเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้น คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการอัยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี ต่อมาขณะที่มีการพิจารณาแก้ไขกฎหมายให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการอัยการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงได้ตราพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น โดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ บัญญัติหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการทยอยพ้นจากราชการ ซึ่งเรียกกันอย่างไม่เป็นทางการว่า “ขั้นบันได”

กฎหมายใหม่ : ข้าราชการอัยการอยู่ในตำแหน่งถึงอายุเจ็ดสิบปี

เมื่อได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ออกใช้บังคับ ได้มีบทบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ตามความในมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ ดังนี้

“มาตรา ๕๕ ข้าราชการอัยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามมาตรา ๕๖

ฯลฯ”

“มาตรา ๕๖ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบเจ็ดสิบปีแล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี”

อัยการอาวุโสตามกฎหมายใหม่

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้าราชการอัยการจะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ได้ ๓ กรณี คือ

กรณีแรก ภายในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการอัยการอาจดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ เมื่อพ้นจากตำแหน่งเป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามนัยบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ วรรคแรกและวรรคสอง ซึ่งอาจเรียกอย่างไม่เป็นทางการได้ว่า กรณีเป็นอัยการอาวุโส “ตามขั้นบันได”

กรณีที่สอง ภายในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการอัยการที่อยู่ระหว่างทยอยพ้นจากตำแหน่งเป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการอัยการผู้นั้นอาจขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้เมื่อมีอายุครบหกสิบปี หรือในระหว่างเวลาใด ๆ

ภายหลังจากอายุครบหกสิบปี ตามนัยบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ วรรคสาม ซึ่งอาจเรียกอย่างไม่เป็นทางการได้ว่า กรณีขอเป็นอัยการอาวุโส “ก่อนสุดขั้นบันได”

กรณีที่สาม เมื่อพ้นระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ คือตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ซึ่งข้าราชการอัยการจะอยู่ในตำแหน่งไปจนถึงอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปอาจขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ โดยต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามเงื่อนไขตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด ตามนัยบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ซึ่งอาจเรียกอย่างไม่เป็นทางการได้ว่า กรณีขอเป็นอัยการอาวุโส “เมื่อไม่มีขั้นบันได”

อัยการอาวุโส : กรณี “ตามขั้นบันได”

การดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามกฎหมายใหม่กรณีแรกหรือกรณี “ตามขั้นบันได” นั้น เป็นกรณีที่อยู่ในช่วงระยะเวลาสิบปีแรก นับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ คือในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ถึงปีงบประมาณ ๒๖๐ ข้าราชการอัยการที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๕๙ อยู่ในตำแหน่งไปจนถึงผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเอ็ดปีจนถึงหกสิบเก้าปีแล้ว จะทยอยพ้นจากตำแหน่งเป็นขั้นบันไดไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีก็ให้พ้นจากราชการไป สำหรับผู้ที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ซึ่งจะมีอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ก็ให้พ้นจากราชการไป ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ดังนี้

“มาตรา ๑๐๔ ภายใต้อายุครบสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ มิให้นำมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ และในปีถัด ๆ ไป โดยให้ข้าราชการอัยการพ้นจากราชการเป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไปตามระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการอัยการซึ่งจะพ้นจากราชการตามวรรคหนึ่ง อาจไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ในปีงบประมาณถัดไปโดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี ในกรณีที่ข้าราชการอัยการผู้ใดไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสดังกล่าว ก็ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น

ฯลฯ”

การดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามกฎหมายใหม่กรณีแรกนั้น เป็นไปโดยผลของกฎหมาย คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ วรรคแรกและวรรคสอง และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุด

จักต้องดำเนินการให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นเข้าสู่ตำแหน่งอัยการอาวุโส เว้นแต่ข้าราชการอัยการผู้นั้นไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส กฎหมายจึงกำหนดให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นพ้นจากราชการ

กรณีขอเป็นอัยการอาวุโส “ก่อนสุดชั้นบันได”

การดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามกฎหมายใหม่กรณีที่สองยังอยู่ในช่วงระยะเวลาสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ คือระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้าราชการอัยการผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีหรือในระหว่างเวลาใด ๆ ภายหลังจากอายุครบหกสิบปี ข้าราชการอัยการผู้นั้นอาจขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ วรรคสาม ดังนี้

“มาตรา ๑๐๔ ๗๓๗

๗๓๗

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิข้าราชการอัยการตามวรรคหนึ่งที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อมีอายุครบหกสิบปีหรือในระหว่างเวลาใด ๆ ภายหลังจากอายุครบหกสิบปี แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดก่อนพ้นจากราชการตามวรรคหนึ่งตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๓๙”

การเข้าดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในกรณี “ก่อนสุดชั้นบันได” นี้จะแตกต่างกับกรณีแรก เพราะกรณีแรก (มาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง) ข้าราชการอัยการจะอยู่ในตำแหน่งไปจนอายุครบหกสิบเอ็ดปีไปจนถึงอายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด (พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑) แล้วจึงจะไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เรียกว่าอยู่ในตำแหน่งไปจน “สุดชั้นบันได” แล้วจึงพ้นจากตำแหน่งไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส แต่การเข้าดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ วรรคสามนี้เป็นกรณีที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมิได้อยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ไปจนถึงอายุตามที่กฎหมาย (พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙) กำหนด โดยข้าราชการอัยการผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีไปแล้วจะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดดังกล่าว จึงเรียกได้ว่ากรณีนี้ขอเป็นอัยการอาวุโส “ก่อนสุดชั้นบันได”

การขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส “เมื่อไม่มีชั้นบันได”

โดยเหตุที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐๔ มีผลบังคับใช้เฉพาะในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ คือนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เท่านั้น เรียกได้ว่า เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ก็จะไม่มีการพ้นตำแหน่งอีกต่อไป

ฉะนั้นเมื่อเริ่มปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไปการดำรงตำแหน่งของข้าราชการอัยการ จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ คือจะอยู่ในตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ (ชั้น ๑ ถึงชั้น ๘) ได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

สำหรับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไป หากประสงค์จะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ (ชั้น ๑ ถึงชั้น ๘) แต่ประสงค์จะรับราชการอัยการต่อไป ก็อาจขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้เมื่อมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามเงื่อนไขตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด ทั้งนี้ เป็นไปตามนัยบทบัญญัติพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ดังนี้

“มาตรา ๓๙ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไป หากประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

คุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด”

“มาตรา ๔๐ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้อัยการสูงสุดเสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งต่อ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ข้าราชการอัยการผู้ใดซึ่งไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสแล้วจะกลับไปดำรงตำแหน่งตาม มาตรา ๓๒ อีกไม่ได้”

ระเบียบ ก.อ. ว่าด้วยคุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

จากความในมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๔๐ และมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการอัยการได้กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส โดยได้ออกระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยคุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ โดยระเบียบฉบับนี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยคุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๔ นี้มีทั้งหมด ๙ ข้อ โดยกำหนดหลักการสำคัญ ๆ ไว้ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗

อายุหกสิบปีขึ้นไป : ปฏิบัติงานอัยการไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี : แจ้งก่อนเก้าสิบวัน

ข้าราชการอัยการที่จะขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ต้องมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไป และได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี โดยต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มปีงบประมาณที่จะขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ตามความในข้อ ๓ ของระเบียบ ดังนี้

“ข้อ ๓ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปและได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส หากประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มปี งบประมาณนั้น”

ต้องผ่านการประเมินทดสอบสมรรถภาพ : แล้วจึงนำเสนอ ก.อ. ให้ความเห็นชอบ

ผู้ขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ต้องผ่านการประเมินสมรรถภาพ แล้วจึงนำเสนอ คณะกรรมการอัยการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามความในข้อ ๔ และข้อ ๕ ของระเบียบ ดังนี้

“ข้อ ๔ ข้าราชการอัยการที่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจะต้องผ่านการประเมินสมรรถภาพตามที่สำนักงานคณะกรรมการอัยการจัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ โดยคณะกรรมการแพทย์ที่คณะกรรมการอัยการแต่งตั้ง”

“ข้อ ๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการอัยการเสนอผลการทดสอบสมรรถภาพตามข้อ ๔ และผลการประเมินจากแบบประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการอัยการประจำปีล่าสุดย้อนหลังสองครั้งของผู้ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องต่ออัยการสูงสุด เพื่อเสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งต่อคณะกรรมการอัยการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป”

ผู้ขอเป็นอัยการอาวุโสกรณี “ก่อนสุดชั้นบันได” ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อ ๓ - ๕ โดยอนุโลม ข้าราชการอัยการที่ขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ก่อนครบกำหนดทยอยพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่เรียกกันอย่างไม่เป็นทางการว่า การขอเป็นอัยการอาวุโสกรณี “ก่อนสุดชั้นบันได” จะต้องมีคุณสมบัติ และปฏิบัติตามระเบียบข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ โดยอนุโลม

กล่าวคือจะต้องปฏิบัติงานในฐานะข้าราชการอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ต้องผ่านการประเมินทดสอบสมรรถภาพแล้วจึงนำเสนอ ก.อ. ให้ความเห็นชอบ ตามความในข้อ ๖ ของระเบียบ ดังนี้

“ข้อ ๖ สำหรับข้าราชการอัยการผู้ซึ่งจะทยอยพ้นจากตำแหน่งเป็นลำดับในแต่ละปี ต่อเนื่องกันไป ที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสเมื่อมีอายุครบหกสิบปี หรือในระหว่างเวลาใด ๆ ภายหลังจากอายุครบหกสิบปี ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ หากประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในปีงบประมาณถัดไปให้นำความในข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้โดยอนุโลม”

การแต่งตั้งอัยการอาวุโสกรณี “ตามชั้นบันได” ให้เสนอ ก.อ. ให้ความเห็นชอบ

สำหรับข้าราชการอัยการผู้ซึ่งจะทยอยพ้นจากตำแหน่งเป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไป ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคแรก และมีได้แจ้งต่ออัยการสูงสุดว่าไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส อัยการสูงสุดจะเสนอรายชื่อข้าราชการอัยการผู้ทยอยพ้นจากตำแหน่ง “ตามชั้นบันได” เหล่านั้น

ให้คณะกรรมการอัยการพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ตามความในข้อ ๗ แห่งระเบียบ ดังนี้

“ข้อ ๗ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการผู้ซึ่งจะทยอยพ้นจากตำแหน่งเป็นลำดับในแต่ละปี ต่อเนื่องกันไปให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้อัยการสูงสุดเสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งต่อคณะกรรมการอัยการเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป”

อัยการอาวุโส : อัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

จะเห็นได้ว่าข้าราชการอัยการผู้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสทั้ง ตามกฎหมายเดิมและกฎหมายใหม่ จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป อัยการอาวุโสเหล่านี้มีประสบการณ์การรับราชการอัยการในตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ (ชั้น ๑ ถึงชั้น ๘) มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ได้สั่งสมประสบการณ์สั่งการเป็นความรู้ในงานอัยการทั้งหลายมากมายเรียกได้ว่าเป็นอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ หากอัยการอาวุโสเหล่านี้ได้ถอดเอาความรู้ที่มีอยู่ในตัวท่านเหล่านั้น (Tacit Knowledge) ออกมาเป็นองค์ความรู้ อัยการที่แจ้งชัด (Explicit Knowledge) และเผยแพร่ให้บุคลากรอัยการอื่น ก็จักก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรอัยการได้อย่างมหาศาล

อัยการอาวุโสพ้นจากราชการอัยการเมื่ออายุครบเจ็ดสิบปี

ข้าราชการอัยการทุกตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ และอัยการอาวุโสตามมาตรา ๓๓ จะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี ตามนัยบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนี้

มาตรา ๕๖ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบเจ็ดสิบปีแล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

(๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑
- ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๙ เรื่อง การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๙) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๕ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙

(๑๐) พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๓

(๑๑) พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๑๒) พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๑๓) พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการฝ่ายอัยการ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรับราชการในสำนักงานอัยการสูงสุดโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนในสำนักงานอัยการสูงสุด

“ก.อ.” หมายความว่า คณะกรรมการอัยการ

มาตรา ๕ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ข้าราชการฝ่ายอัยการ แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

(๑) ข้าราชการอัยการ ได้แก่ ข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

(๒) ข้าราชการธุรการ ได้แก่ ข้าราชการในสำนักงานอัยการสูงสุดนอกจาก (๑)

มาตรา ๗ ให้นำระบบบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ มาใช้กับข้าราชการอัยการโดยอนุโลม

อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการอัยการ ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชกฤษฎีกาเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุก

อัตราหากทำให้อัตราหนึ่งอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท และมีให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน

มาตรา ๘ การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง การรับเงินเดือนการรับเงินประจำตำแหน่ง การปรับขึ้นตำแหน่งสูงของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการตุลาการให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “ก.พ.” และ “อ.ก.พ. กระทรวง” ให้หมายถึง “ก.อ.” และคำว่า “กระทรวง” ให้หมายถึง “สำนักงานอัยการสูงสุด”

นอกจากตำแหน่งที่กำหนดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ก.อ. อาจออกประกาศกำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่แตกต่างไปจากตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนก็ได้ ตำแหน่งดังกล่าวจะให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราเท่าใดและจะเทียบกับตำแหน่งใดตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดในประกาศนั้นด้วย

มาตรา ๙ ในกรณีคณะรัฐมนตรีกำหนดเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการทั่วไป ให้ข้าราชการฝ่ายอัยการได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในหลักเกณฑ์เดียวกันด้วย

มาตรา ๑๐ ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอบคัดเลือก หรือทดสอบความรู้หรือคัดเลือกพิเศษ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หากประสงค์จะโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเพื่อนับเวลาราชการหรือเวลาทำงานของตนในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นเวลาราชการของข้าราชการอัยการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ก็ให้กระทำได้โดยสำนักงานอัยการสูงสุดทำความตกลงกับเจ้าสังกัด

มาตรา ๑๑ บำเหน็จบำนาญของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ได้ถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการจะต้องออกจากราชการเพราะเหตุทุพพลภาพตามพระราชบัญญัตินี้ ก.อ. จะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๒ เครื่องแบบ และการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายอัยการ การกำหนดให้มีตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายใดเพื่อใช้ในการบริหารราชการสำนักงานอัยการสูงสุด รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำและใช้ตราสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายนั้น ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๓ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดประจำปีของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดสำหรับข้าราชการพลเรือน เว้นแต่ ก.อ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

การลาหยุดราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๔ ประมวลจริยธรรมของข้าราชการฝ่ายอัยการให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.อ.

สำนักงานอัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะต้องจัดให้มีประมวลจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการฝ่ายอัยการ

ประมวลจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง และประมวลจรรยาบรรณตามวรรคสอง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการฝ่ายอัยการมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวมกลุ่มตามวรรคหนึ่ง เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามข้อเสนอแนะของ ก.อ.

มาตรา ๑๖ การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการการพัฒนาคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา การให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูนาน หรือปฏิบัติการวิจัยการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นไปตามที่ ก.อ. กำหนด ให้ ก.อ. ทำเป็นระเบียบ ข้อกำหนด หรือประกาศ ตามที่เห็นสมควร

ระเบียบ ข้อกำหนด และประกาศ ของ ก.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๒

คณะกรรมการอัยการ

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการอัยการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.” ประกอบด้วย

(๑) อัยการสูงสุดเป็นประธาน

(๒) รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ให้รองอัยการสูงสุดที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นรองประธาน

(๓) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ซึ่งข้าราชการอัยการชั้น ๒ ขึ้นไป เป็นผู้เลือกจาก

(ก) ข้าราชการอัยการชั้น ๖ ขึ้นไป และมีได้เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งอยู่แล้วสามคน

(ข) ผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการมาแล้ว และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙ ข. (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) สามคน

(๔) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภาจำนวนสองคนและคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคน

(๕) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ด้านการพัฒนาองค์กร หรือด้านการบริหารจัดการ ซึ่งประธานและกรรมการตาม (๒) (๓) และ (๔) เป็นผู้เลือกจากบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการฝ่ายอัยการจำนวนหนึ่งคน

ให้ ก.อ. แต่งตั้งข้าราชการอัยการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ก.อ.

มาตรา ๑๙ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ข. (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

(๒) เป็นสมาชิกรัฐสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๓) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือศาลอื่น

(๔) เป็นข้าราชการอัยการ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ตุลาการศาลทหารหรือทนายความ

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

(๗) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๒๐ การเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภามาตรา ๑๘ (๔) ให้วุฒิสภาดังคณะกรรมาธิการชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่

เห็นสมควรจำนวนสองเท่าของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะต้องเลือกต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาเลือกต่อไป

มาตรา ๒๑ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๘ (๓) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุต้องเลือก ตามวิธีการที่ ก.อ. ประกาศกำหนด ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการรับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก) อัยการอาวุโสผู้ใดเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการในชั้นใดก่อน ปึงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้ถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการในชั้นนั้น

มาตรา ๒๓ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับเลือกหรือแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนถึงกำหนดวาระ ให้อัยการสูงสุดสั่งให้ดำเนินการเลือกซ่อม หรือขอให้วุฒิสภาเลือกซ่อมหรือคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งซ่อม แล้วแต่กรณี เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมหรือแต่งตั้งซ่อมก็ได้

กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกซ่อมหรือแต่งตั้งซ่อมตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง หากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งปีนับแต่วันเลือกหรือแต่งตั้ง ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการอัยการว่างลง ถ้ายังมีกรรมการอัยการพอที่จะเป็นองค์ประชุม ให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๕ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบกำหนดวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการในกรณีที่เป็นการอัยการตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก)

(๕) กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการอัยการ ในกรณีที่เป็นการอัยการตามมาตรา ๑๘ (๓) (ข)

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๘ (๓) (ข) หรือมาตรา ๑๙ แล้วแต่กรณี

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่ากรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดพ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดเสนอ ก.อ. เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๒๖ การประชุม ก.อ. ต้องมีกรรมการอัยการมาประชุมไม่น้อยกว่าแปดคน
จึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานเป็นประธานในที่
ประชุมถ้าประธานและรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการอัยการในที่
ประชุมเลือกกรรมการอัยการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

หากกรรมการอัยการโดยตำแหน่งว่างลง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้รักษา
ราชการแทนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งตามกฎหมาย ทำหน้าที่กรรมการอัยการแทนในระหว่างนั้น

มาตรา ๒๗ ในการประชุมของ ก.อ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับกรรมการอัยการ
ผู้ใดโดยเฉพาะ ผู้นั้นไม่มีสิทธิอยู่ในที่ประชุม แต่เพื่อประโยชน์ในการนับองค์ประชุม ถ้าผู้นั้นได้เข้า
ประชุมแล้วและต้องออกจากที่ประชุม ให้นับผู้นั้นเป็นองค์ประชุมด้วย

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่
ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้ ก.อ. มีอำนาจออกระเบียบว่าด้วยการประชุมและการลงมติ

ในกรณีที่การประชุมของ ก.อ. เป็นการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ วรรค
สองหรือมาตรา ๘๒ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ห้ามมิให้ประธาน
ก.อ. ตามมาตรา ๑๘ (๑) เข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว โดยให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการ
อัยการเท่าที่เหลืออยู่ และให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่นั้นเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตาม
มาตรา ๑๘ (๓) (ข) หรือ (๔) คนหนึ่ง ทำหน้าที่ประธาน

(๒) ในกรณีที่เป็นการดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งรองอัยการสูงสุดและเป็น
กรรมการอัยการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๒) ด้วย ห้ามมิให้รองอัยการสูงสุดผู้นั้นเข้าร่วมพิจารณา
เรื่องดังกล่าว และให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการอัยการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๒๘ หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมนาคุณ เบี้ยประชุม หรือ
ค่าตอบแทนของ ก.อ. รวมทั้งอนุกรรมการ บุคคล และคณะบุคคลที่ ก.อ. แต่งตั้ง ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ในกรณีที่ ก.อ. มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ ให้อัยการสูงสุดเป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.อ. แต่กรรมการอัยการคนหนึ่งคนใดจะเสนอ
เรื่องที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. เพื่อให้ ก.อ. พิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ.
กำหนดก็ได้

มาตรา ๓๐ นอกจากอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และ
กฎหมายอื่น ให้ ก.อ. มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบกรอบอัตราค่าจ้างและกำหนดตำแหน่งข้าราชการฝ่ายอัยการ

(๒) เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่า
ด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดระบบ การแก้ไข และการรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายอัยการ

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษอื่นแก่ข้าราชการฝ่ายอัยการ

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดลำดับอาวุโสของข้าราชการอัยการ

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรักษาราชการแทน การปฏิบัติราชการแทนและการรักษาราชการในตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายอัยการ

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของข้าราชการฝ่ายอัยการ

(๘) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการฝ่ายอัยการ และการสั่งให้ข้าราชการฝ่ายอัยการออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การรับเงินเดือน การเลื่อนเงินเดือน การรักษาราชการ การออกจากราชการ การคุ้มครองระบบคุณธรรม และการจัดระเบียบข้าราชการตุรการ

(๑๐) แต่งตั้งอนุกรรมการ บุคคล หรือคณะบุคคลเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ ก.อ. มอบหมาย

(๑๑) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อกำหนดการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายอัยการ

มาตรา ๓๑ ในการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการตุรการ ให้ ก.อ. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการ ซึ่งจะต้องมีข้าราชการตุรการไม่น้อยกว่าสองคนร่วมเป็นคณะอนุกรรมการด้วย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง รวมตลอดทั้งวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ลักษณะ ๓

ข้าราชการอัยการ

หมวด ๑

การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๓๒ ตำแหน่งข้าราชการอัยการ มี ๘ ชั้นดังนี้

(๑) อัยการสูงสุดเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๘

(๒) รองอัยการสูงสุด และผู้ตรวจการอัยการ เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๗

(๓) อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่ายและอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๖

(๔) อัยการผู้เชี่ยวชาญ เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๕

(๕) อัยการจังหวัด และอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๔

(๖) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และรองอัยการจังหวัด เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๓

(๗) อัยการประจำกอง และอัยการจังหวัดผู้ช่วย เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๒

(๘) อัยการผู้ช่วย เป็นข้าราชการอัยการชั้น ๑

มาตรา ๓๓ นอกจากตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ ให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสด้วย

มาตรา ๓๔ ข้าราชการอัยการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) อัยการสูงสุด ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๘

(๒) รองอัยการสูงสุด และผู้ตรวจการอัยการ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๗

(๓) อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่ายและอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๖ - ๗ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๖

(๔) อัยการผู้เชี่ยวชาญ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๕ - ๖ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๕

(๕) อัยการจังหวัด และอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๔ - ๕ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นต่ำของชั้น ๔

(๖) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และรองอัยการจังหวัด ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๓ - ๔ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นต่ำของชั้น ๓

(๗) อัยการประจำกอง และอัยการจังหวัดผู้ช่วย ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๒ - ๓ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นต่ำของชั้น ๒

(๘) อัยการผู้ช่วย ให้ได้รับเงินเดือนในชั้น ๑ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในชั้นต่ำของชั้น

๑

(๙) อัยการอาวุโส ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเท่ากับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเดิมที่ได้รับอยู่ก่อนดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เว้นแต่ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนชั้นสูงสุดของชั้นอยู่ก่อนแล้ว จึงให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนเดิมหนึ่งชั้น และให้ปรับเงินเดือนขึ้นปีละหนึ่งชั้น แต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนของชั้น ๘ และเมื่อปรับเงินเดือนดังกล่าวสูงกว่าชั้นสูงสุดของชั้นเดิมแล้วให้ปรับเงินประจำตำแหน่งให้เท่ากับเงินประจำตำแหน่งของชั้นถัดไป

ให้ข้าราชการอัยการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

เงินประจำตำแหน่งไม่ถึงเป็นเงินเดือน
ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เมื่อเทียบกับตำแหน่งใดก็ได้ให้
ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งนั้น

มาตรา ๓๕ การบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
อัยการผู้ช่วยให้อัยการสูงสุดเป็นผู้สั่งโดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือก
พิเศษ ตามความในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้ โดยให้ผู้ที่ได้รับบรรจุได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของชั้น ๑

มาตรา ๓๖ อัยการผู้ช่วยที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกองหรือ
อัยการจังหวัดผู้ช่วยจะต้องได้รับการอบรมจากสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและผล
ของการอบรมเป็นที่พอใจของ ก.อ. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะ
เป็นอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย

อัยการผู้ช่วยซึ่งได้รับการอบรมจากสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้วตามวรรคหนึ่ง
และผลของการอบรมยังไม่เป็นที่พอใจของ ก.อ. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติ
เหมาะสมที่จะเป็นอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย ก็ให้ได้รับการอบรมจากสำนักงาน
อัยการสูงสุดต่อไปอีกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เมื่อครบกำหนดดังกล่าวแล้วหากผลของการอบรมยังไม่เป็นที่
พอใจของ ก.อ. ให้อัยการสูงสุดสั่งให้ออกจากราชการ

ในระหว่างเวลาปีแรกที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกองหรืออัยการ
จังหวัดผู้ช่วย หากปรากฏว่าผู้ได้รับแต่งตั้งไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป อัยการสูงสุดด้วยความ
เห็นชอบของ ก.อ. มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการได้

มาตรา ๓๗ ก่อนเข้ารับหน้าที่ อัยการประจำกองและอัยการจังหวัดผู้ช่วยต้องถวาย
สัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะ
จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมโดย
ปราศจากอคติทั้งปวงเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้ง
จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายทุกประการ”

มาตรา ๓๘ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งนอกจากตำแหน่งอัยการ
ผู้ช่วยตำแหน่งอัยการอาวุโส ตำแหน่งรองอัยการสูงสุด และตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้ประธาน ก.อ.
เสนอ ก.อ. โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประวัติการปฏิบัติราชการ และ
พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลนั้นเทียบกับงานในตำแหน่งข้าราชการอัยการที่จะได้รับแต่งตั้งนั้น
ๆ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ในกรณีที่ ก.อ. ไม่ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดตามที่ประธาน ก.อ. เสนอ
ตามวรรคหนึ่งให้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการคนหนึ่งคนใด เสนอชื่อบุคคลอื่นเพื่อให้ ก.อ. ให้

ความเห็นชอบได้และในกรณีที่มีการเสนอบุคคลหลายคนให้ดำรงตำแหน่งเดียวกัน ให้ ก.อ. พิจารณาผู้ได้รับการเสนอชื่อเรียงเป็นรายบุคคลตามลำดับอาวุโสเพื่อให้ความเห็นชอบ

ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าเป็นกรรมการอัยการด้วย ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อออกจากที่ประชุมในระหว่างการพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ แต่ให้นับเป็นองค์ประชุมด้วย

มาตรา ๓๙ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไป หากประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มปีงบประมาณนั้น

คุณสมบัติและเงื่อนไขการขอดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๔๐ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้อัยการสูงสุดเสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งต่อ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ข้าราชการอัยการผู้ใดซึ่งไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสแล้วจะกลับไปดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ อีกไม่ได้

มาตรา ๔๑ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งรองอัยการสูงสุด ให้ประธาน ก.อ. เสนอ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อ ก.อ. ให้ความเห็นชอบแล้วจึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๒ วรรคสองและวรรคสามและมาตรา ๓๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

ในการเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดเพื่อขอความเห็นชอบจาก ก.อ. ให้ประธาน ก.อ. เป็นผู้เสนอ โดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประวัติการปฏิบัติราชการ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลนั้น

ในกรณีที่ ก.อ. ไม่ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลตามที่ประธาน ก.อ. เสนอตามวรรคสอง ให้ประธาน ก.อ. เสนอชื่อบุคคลอื่นโดยเรียงตามลำดับอาวุโส และให้ ก.อ. พิจารณาตามหลักเกณฑ์ตามวรรคสอง

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ ให้ข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการอัยการท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยความเห็นชอบของ ก.อ. ภายในระยะเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่ายและอัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๖ มาครบสี่ปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นเงินเดือนชั้น ๗

(๒) อัยการผู้เชี่ยวชาญ เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้น ๕ มาครบเจ็ดปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นเงินเดือนชั้น ๖

(๓) อัยการจังหวัด และอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นเงินเดือนชั้น ๔ มาครบสามปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือนชั้น ๔ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือนชั้น ๔ มาครบหนึ่งปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นเงินเดือนชั้น ๕

(๔) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และรองอัยการจังหวัด เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นเงินเดือนชั้น ๓ มาครบห้าปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือนชั้น ๓ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือนชั้น ๓ มาครบหนึ่งปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นเงินเดือนชั้น ๔ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นเงินเดือนชั้น ๔ มาครบสามปีแล้ว ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือนชั้น ๔ ได้

(๕) อัยการประจำกอง และอัยการจังหวัดผู้ช่วย เมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือนชั้น ๒ มาครบหนึ่งปี ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นเงินเดือนชั้น ๓ และเมื่อได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นเงินเดือนชั้น ๓ มาครบห้าปีแล้ว ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือนชั้น ๓ ได้

ให้ปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการในขั้นเงินเดือนชั้น ๑ ขั้นเงินเดือนชั้น ๒ และขั้นเงินเดือนชั้น ๓ สูงขึ้นหนึ่งขั้นทุกปี โดยความเห็นชอบของ ก.อ. จนกว่าจะได้รับเงินเดือนในขั้นสูงสุดของขั้นเงินเดือน เว้นแต่ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกลงโทษทางวินัยในปีใด ก.อ. จะมิมีมติไม่ปรับอัตราเงินเดือนให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นสำหรับปีนั้นก็

ในการปรับอัตราเงินเดือนตามวรรคสอง ถ้า ก.อ. พิจารณาเห็นว่าข้าราชการอัยการผู้ใดมีผลงานดีเด่นเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน การรักษาวินัย ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม แล้ว ก.อ. จะให้ปรับอัตราเงินเดือนให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเกินหนึ่งขั้นก็ได้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับกับข้าราชการอัยการที่ลาไปศึกษาต่อหรือลาเพื่อการอื่นใด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๔๔ การโอนข้าราชการอัยการไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการ โดยให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าในขณะที่ย้ายการสูงสุดสั่งได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นยินยอม และก.อ. เห็นชอบ

การโอนข้าราชการอัยการไปเป็นข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการฝ่ายอื่นให้อัยการสูงสุดสั่งได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นยินยอมและ ก.อ. เห็นชอบ

มาตรา ๔๕ การโอนข้าราชการตุลาการมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการ อาจทำได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ แต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นอย่างน้อยต้องเคยเป็นข้าราชการอัยการใน ตำแหน่งอัยการประจำกอง หรืออัยการจังหวัดผู้ช่วยมาแล้ว

มาตรา ๔๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ข้าราชการอัยการผู้ได้พ้นจากตำแหน่ง ข้าราชการอัยการไปโดยมิได้มีความผิดหรือมีมลทินหรือมีหมองในราชการ หรือไปรับราชการ หรือไป ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อประสงค์จะกลับเข้ารับตำแหน่ง ข้าราชการอัยการ ถ้าไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ให้อัยการสูงสุดมี อำนาจสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ โดยบรรจุให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งปรับให้เข้า กับอัตราที่เทียบได้ไม่สูงกว่าขณะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการ

ในกรณีที่ปรับเงินเดือนของผู้ที่กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งให้เข้ากับอัตราหรือ ขึ้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการไม่ได้ ให้ ก.อ. เป็นผู้พิจารณาว่าผู้นั้นสมควรได้รับการบรรจุในอัตราหรือชั้นใด

มาตรา ๔๗ ข้าราชการอัยการซึ่งไปรับราชการหรือไปปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรมหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หากได้รับการบรรจุกลับเข้ารับตำแหน่งข้าราชการอัยการตามมาตรา ๔๖ และ ก.อ. เห็นว่าการไปรับราชการหรือไปปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐนั้นเป็นประโยชน์ต่อราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด ก.อ. จะปรับอัตราเงินเดือนของ ข้าราชการอัยการนั้นให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

มาตรา ๔๘ ข้าราชการอัยการผู้ได้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับ ราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยไม่มีความเสียหาย และประสงค์จะกลับเข้ารับ ราชการในตำแหน่งข้าราชการอัยการ โดยรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราเท่าที่ได้รับอยู่ ในขณะที่ไปรับราชการทหาร ให้ยื่นคำขอภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการ ทหาร ในกรณีเช่นนี้ให้อัยการสูงสุดสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ แต่ถ้าจะบรรจุให้ได้รับเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งในอัตราสูงกว่าขณะที่ไปรับราชการทหารให้บรรจุได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.อ. กำหนด

หมวด ๒

การสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ และการคัดเลือกพิเศษ

มาตรา ๔๙ ผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับ การคัดเลือกพิเศษ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือผู้สมัครทดสอบความรู้ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๔) เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๕) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต

(๖) เป็นผู้ที่ผ่านการตรวจร่างกายและจิตใจโดยคณะกรรมการแพทย์จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่ง ก.อ. กำหนด และ ก.อ. ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการแพทย์แล้ว เห็นสมควรรับสมัครได้

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๒) เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๕) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ หรือเป็นโรคตามที่ ก.อ. ประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ให้ ก.อ. มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมการสมัครสอบคัดเลือก สมัครทดสอบความรู้ และสมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ

มาตรา ๕๐ ผู้สมัครสอบคัดเลือกตามมาตรา ๔๙ ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนิติศาสตรบัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมาย จากต่างประเทศ ซึ่ง ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

(๒) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๓) ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็นข้าราชการตุลาการ จำศาล รองจำศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี พนักงานคุมประพฤติ นายทหารเหล่าพระธรรมนูญหรือ ทนายความ หรือได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายอย่างอื่นตามที่ ก.อ. กำหนด ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

การประกอบวิชาชีพทางกฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครสอบคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๑ ผู้สมัครทดสอบความรู้ตามมาตรา ๔๙ ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๒) มีคุณวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศโดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่ง ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือสอบไล่ได้ปริญญาเอกทางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.อ. รับรอง

(ข) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศโดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสองปี หรือหลายหลักสูตรรวมกันไม่น้อยกว่าสองปี ซึ่ง ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ค) สอบไล่ได้นิติศาสตรบัณฑิต และสอบไล่ได้ชั้นเกียรตินิยมตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ง) สอบไล่ได้ปริญญาโททางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.อ. รับรอง และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(จ) เป็นนิติศาสตรบัณฑิตชั้นเกียรตินิยม และได้ประกอบวิชาชีพเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่ง ก.อ. รับรองเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(ฉ) เป็นนิติศาสตรบัณฑิตและเป็นข้าราชการฝ่ายอัยการที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งตามที่ ก.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี และอัยการสูงสุดรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการอัยการได้

(ช) สอบไล่ได้ปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาที่ ก.อ. กำหนดและเป็นนิติศาสตรบัณฑิต และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ (๓) หรือได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

(ซ) สอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือที่ ก.อ. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ ก.อ. กำหนด และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีจนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นและเป็นนิติศาสตรบัณฑิต

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ ในการทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในแต่ละครั้ง สำนักงานอัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. อาจกำหนดให้รับสมัครเฉพาะผู้มีคุณวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตาม (๒) ก็ได้

ให้ ก.อ. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพตาม (๒) (จ) (ฉ) (ช) และ (ซ) ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครทดสอบความรู้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๒ ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษตามมาตรา ๔๙ ต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๒) มีประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือเคยเป็นศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่ง

ก.อ. รับรอง

(ข) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประเภทอื่นในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(ค) เป็นหรือเคยเป็นทนายความมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

(๓) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ดีเด่นในสาขาวิชาที่ ก.อ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสมัครคัดเลือกพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๕๓ เมื่อสมควรจะมีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษเมื่อใด ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ ก.อ. เพื่อมีมติให้จัดให้มีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้หรือการคัดเลือกพิเศษ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวในแต่ละครั้ง ก.อ. อาจกำหนดจำนวนบุคคลที่จะได้รับการบรรจุก็ได้

ให้ ก.อ. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกการทดสอบความรู้และการคัดเลือกพิเศษ ตลอดจนการกำหนดอัตราส่วนการบรรจุระหว่างผู้ที่สอบคัดเลือกได้ ผู้ที่ทดสอบความรู้ได้ และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกพิเศษ

เมื่อได้ประกาศผลการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษแล้ว ให้บัญชีสอบคัดเลือก ทดสอบความรู้ หรือคัดเลือกพิเศษคร่าวก่อนเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๕๔ ให้ผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูงได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยก่อนผู้ที่ได้รับคะแนนต่ำลงมาตามลำดับแห่งบัญชีสอบคัดเลือกหากได้คะแนนเท่ากันให้จับสลากเพื่อจัดลำดับในระหว่างผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้น

ผู้สอบคัดเลือกคนใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ หรือขาดคุณสมบัติหรือไม่ได้ประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๕๐ หรือเป็นบุคคลที่ ก.อ. เห็นว่ามีชื่อเสียงหรือความประพฤติหรือเหตุอื่น ๆ อันไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการให้ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการอัยการตามผลการสอบคัดเลือกนั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งผู้ผ่านการทดสอบความรู้ และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกพิเศษโดยอนุโลม

หมวด ๓

การพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๕ ข้าราชการอัยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามมาตรา ๕๖

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก

(๔) โอนไปรับราชการเป็นข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการฝ่ายอื่น

(๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๙

(๗) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการอัยการ เว้นแต่ตำแหน่งอัยการผู้ช่วย หากเป็นกรณีตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ แต่ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งพระบรมราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันโอนหรือวันออกจากราชการ แล้วแต่กรณี

การพ้นจากตำแหน่งของอัยการสูงสุดตาม (๔) (๖) หรือ (๗) ให้เสนอวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๕๖ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบเจ็ดสิบปีแล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี

มาตรา ๕๗ ผู้ได้รับบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ หรือขาดคุณสมบัติหรือมิได้ประกอบวิชาชีพหรือไม่มีประสบการณ์ตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ แล้วแต่กรณี ตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุ ให้อัยการสูงสุดด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออก และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้วให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๕๘ ข้าราชการอัยการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งเพื่อให้อัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณา เมื่ออัยการสูงสุดสั่งอนุญาตแล้วให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ข้าราชการอัยการขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งหรือรับการเสนอชื่อเพื่อสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือเพื่อไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าอัยการสูงสุดเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้

ในกรณีที่อัยการสูงสุดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อ ก.อ. เพื่อให้ ก.อ. เป็นผู้พิจารณา

มาตรา ๕๙ เมื่ออัยการสูงสุดเห็นสมควรให้ข้าราชการอัยการผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ หรือเหตุรับราชการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้ทำได้ด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ให้ทำได้เฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้ดำเนินการสอบสวนตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๔ หมวด ๒ แล้ว ไม่ได้ความเป็นสัจจะว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แต่ผู้นั้นมีมลทินหรือมัวหมอง จะให้รับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๒) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่สมควรที่จะให้คงเป็นข้าราชการอัยการต่อไป

(๓) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ แต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ หรือ

(๔) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ก. (๑) หรือ ข. (๖)

ในกรณีที่ข้าราชการอัยการซึ่งสมควรออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. พิจารณาดำเนินการ

ลักษณะ ๔

วินัย การดำเนินการทางวินัย และการลงโทษ

หมวด ๑

วินัย

มาตรา ๖๐ ข้าราชการอัยการต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืนจักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๔ แห่งลักษณะนี้

มาตรา ๖๑ ข้าราชการอัยการต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๖๒ ข้าราชการอัยการจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่ได้

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นผู้แทนทางการเมืองอื่นใด กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการอัยการจะเข้าเป็นผู้กระทำการ ร่วมกระทำการหรือสนับสนุนในการโฆษณาหรือชักชวนใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ได้

มาตรา ๖๓ ข้าราชการอัยการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาสิ่งคดี ห้ามมิให้ขัดขึ้นหลักเสียง ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยคำสั่งนั้นจะเสนอความเห็นคัดค้านเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องเสนอโดยด่วน และเมื่อได้คัดค้านดังกล่าวแล้วผู้บังคับบัญชามีได้สั่งถอนหรือแก้คำสั่งที่ส่งไป ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามแต่ให้ผู้บังคับบัญชารับรายงานขึ้นไปยังอัยการสูงสุดตามลำดับ

ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่จะ
ได้รับอนุญาต

มาตรา ๖๔ ข้าราชการอัยการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวัง มิให้
เสียหายแก่ราชการ และด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

มาตรา ๖๕ ข้าราชการอัยการต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดย
ปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จ

มาตรา ๖๖ ข้าราชการอัยการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการจะละทิ้งหรือ
ทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

มาตรา ๖๗ ข้าราชการอัยการต้อง

(๑) ไม่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ หรือกระทำการใดอันเป็นการ
กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการตาม
ระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

(๒) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง
หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาล
ปกครองกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือตำแหน่งอื่นตามที่ ก.อ. กำหนด

(๔) ไม่เป็นข้าราชการอื่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๕) ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน เว้นแต่
จะได้รับอนุมัติจาก ก.อ. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อ. กำหนด

(๖) ไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษากฎหมายหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มี
ลักษณะงานทำนองเดียวกันนั้นในห้างหุ้นส่วนบริษัท

มาตรา ๖๘ ข้าราชการอัยการต้องไม่ประพฤติตนเป็นคนเสเพล มีหนี้สินรุงรัง เสพ
ของมีเงินมาจนไม่สามารถครองสติได้ เล่นการพนันเป็นอาชญา กระทำความผิดอาญา หรือกระทำการ
อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว หรือกระทำการอื่นใดอันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่ง
หน้าที่ราชการ

มาตรา ๖๙ ข้าราชการอัยการต้องสุภาพเรียบร้อยและห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม
บุคคลใด

ข้าราชการอัยการต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก และให้ความสงเคราะห์ต่อประชาชน
ผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๐ ข้าราชการอัยการต้องรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๑ ข้าราชการอัยการต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

มาตรา ๗๒ ข้าราชการอัยการต้องรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๗๓ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดรู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยแล้วไม่จัดการสอบสวนพิจารณาและดำเนินการตามความในหมวด ๒ และหมวด ๔ แห่งลักษณะนี้หรือไม่จัดการลงโทษตามอำนาจและหน้าที่หรือจัดการลงโทษโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

หมวด ๒

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๗๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๒ เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสอบสวนขั้นต้นโดยมิชักช้า

ผู้บังคับบัญชาระดับใดมีอำนาจดำเนินการสอบสวนขั้นต้นข้าราชการอัยการระดับใด รวมตลอดทั้งวิธีการสอบสวนขั้นต้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สอบสวนขั้นต้นแล้ว เห็นว่า ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๘ แต่ถ้าเห็นว่าเป็นกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๕ หรือมาตรา ๗๙ แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเกินอำนาจของตนให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปตามลำดับเพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่ผลการสอบสวนขั้นต้นปรากฏว่ามีมูลเป็นกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชารายงานประธาน ก.อ. และให้ ก.อ. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวน

กรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้าราชการอัยการ

การรายงานประธาน ก.อ. ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ในกรณีที่การสอบสวนขั้นต้นเกิดจากการร้องเรียนของบุคคลใด หากผลการสอบสวนขั้นต้นปรากฏว่ามีมูลตามที่ร้องเรียน ผู้ใดจะกล่าวหาฟ้องร้องผู้ร้องเรียนนั้นในความผิดทางอาญาหรือทางแพ่งเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการร้องเรียนที่มีมูลนั้นมิได้

มาตรา ๗๖ ในการสอบสวนตามมาตรา ๗๕ คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเท่าที่มีอยู่ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

ในการแจ้งรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้คณะกรรมการสอบสวนส่งหนังสือร้องเรียนถ้ามี ให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา แต่ต้องสรุปสาระสำคัญของหนังสือร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยมีให้แจ้งข้อมูลใดที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงตัวบุคคลผู้ร้องเรียน

ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้เสร็จโดยเร็วไม่ช้ากว่าเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวนไม่ทันภายในกำหนดนั้นก็ให้ขออนุมัติจากผู้แต่งตั้งขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสามสิบวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังสอบสวนไม่เสร็จ ผู้แต่งตั้งจะอนุมัติให้ขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้ ก.อ. ทราบแล้ว

หลักเกณฑ์และวิธีการการสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๗๗ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อ ก.อ. เพื่อพิจารณาต่อไป และเมื่อ ก.อ. มีมติเป็นประการใด ให้ประธาน ก.อ. มีคำสั่งให้เป็นไปตามมตินั้น

มาตรา ๗๘ ให้กรรมการสอบสวนตามมาตรา ๗๕ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เรียกให้หน่วยงานของรัฐชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๗๙ ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.อ. กำหนด หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือต่อคณะกรรมการสอบสวน เมื่อได้สอบสวนขั้นต้นตามมาตรา ๗๕ แล้ว ประธาน ก.อ. โดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะพิจารณาสั่งลงโทษโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

มาตรา ๘๐ ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา ที่มีใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ถ้าอัยการสูงสุดเห็นว่าให้อยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างสอบสวน หรือพิจารณาจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะสั่งให้พักราชการก็ได้

การให้พักราชการนั้น ให้พักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา หรือตลอดเวลาที่คดียังไม่ถึงที่สุด

เมื่อสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว หรือคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการมิได้กระทำความผิดและไม่มียุติโทษหรือมัวหมอง ให้อัยการสูงสุดสั่งให้รับราชการตามเดิม

ให้นำกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการมาใช้บังคับแก่ข้าราชการอัยการผู้ถูกสั่งให้พักจากราชการโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “เจ้ากระทรวง” ให้หมายถึง “ก.อ.”

มาตรา ๘๑ ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา ที่มีใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการไปแล้วโดยมิใช่เพราะเหตุตาย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณาเพื่อลงโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามลักษณะนี้ต่อไปได้แต่ต้องเริ่มดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าผลการสอบสวนหรือพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้ลงโทษ

มาตรา ๘๒ การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษทางวินัยสำหรับอัยการสูงสุดและรองอัยการสูงสุด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

หมวด ๓

การรักษาจริยธรรมและจรรยา

มาตรา ๘๓ ข้าราชการอัยการต้องถือและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและประมวลจรรยาบรรณ

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัย การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณ ให้ผู้บังคับบัญชารายงานให้ ก.อ. ทราบและให้ ก.อ. นำมาประกอบการพิจารณาในการแต่งตั้ง

หมวด ๔

การลงโทษ

มาตรา ๘๔ โทษผิดวินัยมี ๕ สถาน คือ

(๑) ไล่ออก

(๒) ปลดออก

(๓) ให้ออก

(๔) งดการเลื่อนตำแหน่ง หรืองดเลื่อนขั้นหรือขั้นเงินเดือน

(๕) ภาคทัณฑ์

ภายใต้บังคับมาตรา ๗๙ การสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกนั้นจะกระทำได้เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้แล้ว

มาตรา ๘๕ การไล่ออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังต่อไปนี้

- (๑) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- (๒) ได้รับความผิดวินัยโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๓) ต้องคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย
- (๔) เปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๕) ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๖) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย และการขัดคำสั่งนั้นอาจเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๗) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๘) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ การปลดออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องถูกไล่ออกจากราชการ หรือถึงขนาดที่จะต้องถูกไล่ออกแต่มีเหตุอันควรลดหย่อน

มาตรา ๘๗ การให้ออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องถูกปลดออก หรือถึงขนาดที่จะต้องถูกปลดออกแต่มีเหตุอันควรลดหย่อน

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา นี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๘๘ ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะเสนอ ก.อ. เพื่อมีมติลงโทษงดการเลื่อนตำแหน่งหรืองดเลื่อนขั้นหรือขั้นเงินเดือน เป็นเวลาไม่เกินสามปีหรือลงโทษภาคทัณฑ์โดยจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ เมื่อ ก.อ. พิจารณาเห็นสมควรลงโทษสถานใด ก็ให้ประธาน ก.อ. สั่งตามมตินั้น

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การเสนอ ก.อ. ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับถึงอัยการสูงสุดเพื่อนำเสนอ ก.อ. ต่อไป โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๙ ในคำสั่งลงโทษ ให้แสดงว่าผู้รับโทษนั้นกระทำความผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด

มาตรา ๔๐ ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ หรือถูกสั่งให้พักราชการตามมาตรา ๘๐ หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของประธาน ก.อ. หรืออัยการสูงสุด ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งของประธาน ก.อ.หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

ลักษณะ ๕

ข้าราชการธุรการ

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔๑ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการธุรการต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต

หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่ ก.อ. ประกาศกำหนด

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

(๕) เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๑) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ผู้ที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตาม ข. (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) ก.อ. อาจพิจารณาขอยกเว้นให้เข้ารับราชการได้ แต่ถ้าเป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๘) หรือ (๙) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว และในกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๑๐) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และต้องมีใช้กรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่ มติของ ก.อ. ในการยกเว้นดังกล่าว ต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าของจำนวนกรรมการที่มาประชุม การลงมติให้กระทำโดยลับ การขอยกเว้นตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด กรณีตามวรรคสอง ก.อ. จะยกเว้นให้เป็นการเฉพาะราย หรือจะประกาศยกเว้นให้เป็นการทั่วไปก็ได้

มาตรา ๙๒ การพิจารณา สรรหา กลั่นกรอง หรือแต่งตั้งบุคคลใดเข้าสู่ตำแหน่ง รวมทั้งการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษบุคคลนั้น จะต้องคำนึงถึง ความรู้ ความสามารถ ความเสมอภาค ความเป็นธรรม พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าว และประโยชน์ของทางราชการด้วย

หมวด ๒

การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๙๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๔ การสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลมาบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการอาจทำได้โดยวิธีสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๙๔ ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานอัยการสูงสุดจะบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญสูงเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทวิชาการระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๙๕ ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามที่ ก.อ. กำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.อ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการตุลาการที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.อ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิใด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือ ก.อ. รับรอง

มาตรา ๙๖ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐการ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๙๗ การโอนข้าราชการรัฐการไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตามกฎหมายอื่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือการโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการรัฐการ อาจกระทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจโดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งทำความตกลงกับเจ้าสังกัด และปฏิบัติตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่โอนมาเป็นข้าราชการรัฐการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเท่าใดให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการรัฐการที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาเป็นข้าราชการรัฐการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการรัฐการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

การโอนข้าราชการการเมือง และข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นข้าราชการรัฐการตามพระราชบัญญัตินี้จะกระทำมิได้

มาตรา ๙๘ การบรรจุข้าราชการรัฐการที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใดซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ หรือออกจากราชการไปที่มีไขเป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ กลับเข้ารับราชการ ตลอดจนจะสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใดสายงานใดระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ข้าราชการรัฐการที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใดซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการเมื่อได้บรรจุกลับเข้ารับราชการให้มีสิทธินับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการรวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารหรือวันที่ได้ปฏิบัติงานใดตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ สำหรับผู้ซึ่งออกจากราชการไปที่มีไขเป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธินับเวลาราชการก่อนออกจากราชการเพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๙ การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ออกจากราชการ การสั่งให้ผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามออกจากราชการ การย้าย การโอน การเลื่อนตำแหน่ง การสั่งให้ประจำส่วนราชการ การเยียวยาแก้ไข หรือการดำเนินการตาม คำพิพากษาของศาลปกครอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

มาตรา ๑๐๐ พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการธุรการ หรือข้าราชการตามกฎหมาย อื่น ซึ่งไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการธุรการและสำนักงานอัยการสูงสุดต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการให้ผู้นั้นมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๙๖ พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะ บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช่บังคับกับผู้ซึ่งออกจากงานหรือออกจากราชการในระหว่าง ทดลองปฏิบัติงานหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้า รับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของ ข้าราชการธุรการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมวด ๓

การพัฒนาคุณภาพในการดำเนินคดี

มาตรา ๑๐๑ เพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพในการดำเนินคดีของสำนักงาน อัยการสูงสุด ให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี ซึ่งเป็นข้าราชการธุรการที่มีความรู้และประสบการณ์ในทาง กฎหมายและงานคดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานอัยการในด้านการดำเนินคดีตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

ให้เจ้าพนักงานคดีได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งในอัตราที่สำนักงานอัยการสูงสุด และกระทรวงการคลังร่วมกันกำหนด

เจ้าพนักงานคดีจะมีจำนวนเท่าใดในส่วนราชการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.อ. กำหนด ด้วยความเห็นชอบของสำนักงานงบประมาณ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานคดีผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานหน้าที่และ ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติของเจ้าพนักงานคดี อัยการสูงสุดอาจพิจารณาให้ผู้นั้นพ้น จากตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเข้าสู่ตำแหน่ง การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและการ พ้นจากตำแหน่ง สำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

หมวด ๔

วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์

มาตรา ๑๐๒ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการตุลาการ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “ก.พ.ค.” ให้หมายถึง “ก.อ.” คำว่า “ก.พ.” “อ.ก.พ. กระทรวง” และ “อ.ก.พ. กรม” ให้หมายถึง “อนุกรรมการที่ ก.อ. แต่งตั้งตามมาตรา ๓๑” คำว่า “กระทรวง” ให้หมายถึง “สำนักงานอัยการสูงสุด” และคำว่า “รัฐมนตรี” ให้หมายถึง “อัยการสูงสุด”

หมวด ๕

การรักษาจริยธรรมและจรรยา

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการตุลาการต้องถือและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและประมวลจรรยาบรรณ

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณ ให้ผู้บังคับบัญชารายงานให้อัยการสูงสุดทราบและให้อัยการสูงสุดนำมาประกอบการพิจารณาในการแต่งตั้งและเลื่อนเงินเดือนด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๔ ภายในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ มิให้นำมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ และในปีถัด ๆ ไป โดยให้ข้าราชการอัยการพ้นจากราชการเป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไปตามระยะเวลาที่กำหนดตาม มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้าราชการอัยการซึ่งจะพ้นจากราชการตามวรรคหนึ่ง อาจไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ในปีงบประมาณถัดไป โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลมและให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี ในกรณีที่ข้าราชการอัยการผู้ใดไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสดังกล่าว ก็ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้ข้าราชการอัยการผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิข้าราชการอัยการตามวรรคหนึ่งที่จะขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อมีอายุครบหกสิบปีหรือในระหว่างเวลาใด ๆ ภายหลังจากอายุครบหกสิบปี แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดก่อนพ้นจากราชการตามวรรคหนึ่งตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๓๙

มาตรา ๑๐๕ ให้คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) และ (๔) ครบถ้วนแล้ว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการนับวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.อ. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๖ ให้ข้าราชการฝ่ายอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นข้าราชการฝ่ายอัยการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยในขณะที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้แต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ดำเนินการใดแล้ว ถ้าการสั่งและการดำเนินการนั้นได้กระทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ให้ถือว่าเป็นอันสมบูรณ์ ถ้ากรณียังค้างระหว่างการสอบสวนก็ให้ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ แต่การพิจารณาและการสั่งลงโทษให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๘ ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดอยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรืออยู่ระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าข้าราชการฝ่ายอัยการผู้นั้นถูกสั่งให้พักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๙ ผู้ที่ได้ยื่นใบสมัครสอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงถือคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑

ผู้ที่สอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้ได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบัญชีการสอบคัดเลือก หรือบัญชีทดสอบความรู้ แล้วแต่กรณี ยังมีได้ยกเลิกตามมาตรา ๕๓ วรรคสาม ให้คงมีสิทธิได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยต่อไป

มาตรา ๑๑๐ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกอง หรืออัยการจังหวัดผู้ช่วยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๑ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาบรรจุบุคคลซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการและออกจากราชการไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ารับราชการให้รับ

เงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้ากั้อัตราหรือชั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการ

ในกรณีที่ผู้เข้ารับราชการเป็นผู้ซึ่งออกจากราชการก่อนมีการปรับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ปรับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ เสียก่อน แล้วจึงปรับเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ปรับเงินเดือนของผู้ที่กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เข้ากับอัตราหรือชั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการไม่ได้ให้ ก.อ. เป็นผู้พิจารณาว่าผู้นั้นสมควรได้รับการบรรจุในอัตราหรือชั้นใด

มาตรา ๑๑๒ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งและมติคณะรัฐมนตรีที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ^๒

ขั้นเงินเดือน	เงินเดือน	เงินประจำตำแหน่ง
๘	๗๓,๒๔๐	๔๒,๕๐๐
๗	๗๒,๐๖๐	๔๒,๐๐๐
๖	๗๐,๘๗๐	๔๑,๕๐๐
๕	๖๙,๘๑๐	๔๑,๐๐๐
	๖๘,๖๙๐	๔๐,๐๐๐
๔	๖๗,๕๖๐	๓๐,๐๐๐
	๖๖,๔๔๐	๒๙,๐๐๐
	๕๓,๐๖๐	๒๓,๓๐๐
	๔๘,๒๐๐	๒๓,๓๐๐
๓	๔๐,๘๙๐	๒๓,๓๐๐
	๓๖,๔๑๐	๒๓,๓๐๐
	๓๒,๑๑๐	๒๓,๓๐๐
	๒๙,๙๘๐	๗,๙๐๐
๒	๒๗,๘๕๐	๗,๙๐๐
	๒๕,๗๗๐	๗,๙๐๐
	๑๘,๙๕๐	
๑	๑๗,๕๖๐	

^๒ บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๔

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น รวมทั้งบัญญัติให้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้พนักงานอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ในการนี้สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับสมควรนำหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส รวมทั้งอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ มากำหนดรวมไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการประเภทต่าง ๆ และเพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายอัยการมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๕^๓

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติให้ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ประกอบกับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น สมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยปรับเพิ่มในอัตราร้อยละห้าเท่ากันทุกอัตรา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

^๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘/ตอนที่ ๒๒ ก/หน้า ๑๘/๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔

(๓๓)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	๒๔๐๐-----
วันที่.....	๗ มี.ค. ๒๕๖๐
เวลา.....	๑๖.๒๑ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๖๐๒๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

พ) มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
รับที่.....	๑๙๔/๒๐ วันที่ ๗ / มี.ค. ๖๐
เวลา.....	๑๗/๒๐ น. ส่ง..... พ.ร.บ.
สำนักการประชุม	

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๑๙/๒๕๖๐
วันที่ ๗ / มี.ค. / ๖๐
เวลา..... ๑๗.๓๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ (ธนิศา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(E/งานสนธ/Thanita/แจ้งมติครม/๖178)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังต่อไปนี้
- (๑) กำหนดให้อัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ
ใน ก.อ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)
- (๒) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก)
พ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๔))
- (๓) กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในบึงบประมาณใด
พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่า
จะพ้นจากราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ และยกเลิกมาตรา ๑๐๔)
- (๔) กำหนดให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของ
ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปี (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)
- (๕) กำหนดห้ามอัยการอาวุโสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่ง
ตามมาตรา ๓๒ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐
วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการอัยการในปัจจุบัน
เพิ่มมากขึ้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุเกินหกสิบห้าปี จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน
ให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้น
จากราชการ นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโส
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปในบังคับประมาณใด อาจขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ หากเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีในบังคับประมาณก่อนบังคับประมาณที่จะขอไปดำรงตำแหน่ง โดยให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มบังคับประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในบังคับประมาณใด ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นบังคับประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการตามมาตรา ๕๖”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๓๙/๑ ข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปีในบังคับประมาณใด ให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการในบังคับประมาณนั้น แล้วเสนอผลการประเมินให้ ก.อ. พิจารณาประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ อีกไม่ได้ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๙ ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสผู้ใดเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดวาระ

มาตรา ๑๐ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการอัยการในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุเกินหกสิบห้าปี จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโสให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้อัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ใน ก.อ. (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒))

๒.๒ กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) (ก) พ้นจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๔)))

๒.๓ กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในปีงบประมาณใด พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙) และร่างมาตรา ๘ (ยกเลิกมาตรา ๑๐๔))

๒.๔ กำหนดให้ ก.อ. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี (ร่างมาตรา ๖ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑))

๒.๕ กำหนดห้ามอัยการอาวุโสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่ง ตามมาตรา ๓๒ รวมทั้งไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน (ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง))

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)